

Jednostka prowadząca: Wydział Techniczny

Kierunek studiów: Inżynieria bezpieczeństwa

Nazwa przedmiotu: Organizacja zadania i metody pracy służb BHP

Charakter przedmiotu: kierunkowy, obowiązkowy

Typ studiów: inżynierskie pierwszego stopnia, stacjonarne/niestacjonarne

Formy dydaktyczne i terminarz:

Forma przedmiotu	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium
Rok studiów/Semestr	4/7			4/7	
Liczba godzin w semestrze	15/12			15/8	
Forma zaliczenia	zal.na ocenę			zal.na ocenę	
Liczba punktów ECTS	2			2	

WYKŁAD

Wymagania wstępne:

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia:

Przekazanie studentom wiedzy z zakresu:

- systemu ochrony pracy w Polsce,
- regulacji prawnych dotyczących BHP w świetle prawa polskiego i wymogów UE,
- aktualnych struktur organizacyjnych i metod działania służb BHP,
- organizacji i metod szkolenia w zakresie BHP.

Metody dydaktyczne:

Wykład oparty na studiowaniu literatury przedmiotu oraz studia przypadków.

Zasady i kryteria zaliczenia:

Podstawą zaliczenia wykładu jest uzyskanie pozytywnej oceny z pisemnego testu/kolokwium

Treści programowe:

1. Regulacje prawne dotyczące BHP w świetle prawa polskiego i wymogów unijnych.
 - Organy i organizacje uczestniczące w kształtowaniu i realizacji zadań dotyczących bezpieczeństwa pracy.
 - Struktura krajowego systemu nadzoru nad stanem warunków pracy.
 - Krajowe i międzynarodowe przepisy prawne w zakresie nadzoru nad bezpieczeństwem pracy.
2. Kodeks pracy, rozporządzenia o organizacji służb BHP ich zadaniach i metodach pracy.
 - Obowiązki pracodawcy w zakresie bezpieczeństwa pracy.
 - Kwalifikacje i zasady zatrudniania służby BHP.
 - Rola i zadania służby bhp w zakładzie pracy, funkcjonowanie i rola w strukturze wymagań BHP.
 - Metody pracy służby BHP.

- Uprawnienia wynikające z zakresu działania pracowników służb BHP ze szczególnym uwzględnieniem systemowego podejścia i normalizacji BHP.
3. Problematyka wdrożenia, utrzymania i doskonalenia systemu BHP.
 - Przeprowadzanie kontroli przestrzegania przepisów i zasad BHP.
 - Ocena spełniania wymagań BHP przez przekazywane do użytku obiekty budowlane, w których przewiduje się pomieszczenia pracy, urządzenia produkcyjne i inne mające wpływ na warunki pracy.
 - Ocena spełniania wymagań bhp w stosowanych i nowo wprowadzanych procesach produkcyjnych.
 - Sporządzanie analiz stanu BHP. Ustalanie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz wniosków profilaktycznych. Dokonywanie oceny ryzyka zawodowego.
 - Ocena planów i dokumentacji dotyczących modernizacji zakładu pracy.
 4. Współpraca z komórkami i służbami zakładu pracy oraz z instytucjami zewnętrznymi w realizacji zadań z zakresu BHP.
 5. Organizacja i metody szkolenia w zakresie BHP oraz popularyzacja bezpieczeństwa i higieny pracy.

Literatura podstawowa:

1. Grzonka L., *Kompendium prawa pracy z komentarzem*, APEXnet CWAP, Warszawa 2008.
2. Konstytucja RP z dnia 02 kwietnia 1997 r. /Dz. U. nr 68, poz. 483/.
3. Koradecka D., *Nauka o pracy – bezpieczeństwo, higiena, ergonomia*. CIOP, Warszawa 2000.
4. Mikulski R., *Bezpieczeństwo i ochrona człowieka w środowisku pracy*. CIOP, Warszawa 1999.
5. MIPS. Dostosowanie warunków pracy w Polsce do standardów Unii Europejskiej, CIOP, Warszawa 2008.
6. Mroczkowska R., *Kodeks pracy: najnowszy stan prawny*. ODDK, Gdańsk 2008.
7. *Prawo pracy: Obowiązki pracodawcy wobec pracownika*, C.H.Beck, Warszawa 2008.

Literatura uzupełniająca:

1. Maliszewski W., *Bezpieczeństwo człowieka i zbiorowości społecznej*. Wyd. Akademii Bydgoskiej, Bydgoszcz 2005.
2. Rozporządzenie RM z 02.09.1997. w sprawie służby BHP. Dz.U nr 109, poz. 704, z późn.zm.
3. Rybakowski M. (red.), *Bezpieczeństwo człowieka; Konteksty i dylematy*. Uniwersytet Zielonogórski, Zielona Góra 2007.
4. Przepisy prawne dotyczące funkcjonowania jednostek nadzoru nad warunkami pracy.

Efekty kształcenia:

W wyniku realizacji procesu dydaktycznego student zna podstawy prawne, strukturę służb BHP, metody i formy działania tych służb oraz zasady systemowego zarządzania BHP.

Język wykładowy: polski

PROJEKT

Wymagania wstępne:

Brak wymagań wstępnych.

Cele kształcenia:

Projekt umożliwi poszerzenie, pogłębienie oraz samodzielne opracowanie wybranego tematu z zakresu działania służb BHP w przedsiębiorstwie/zakładzie/. Weryfikacja założeń systemowych BHP z praktyczną realizacją podstawowych funkcji systemu ochrony pracy, ergonomii oraz oceny ryzyka zawodowego.

Metody dydaktyczne:

Projekt prowadzony jest metodami aktywizującymi i wypracowuje u studentów umiejętności pracy w grupie. Pogłębianie i poszerzanie wiedzy następuje w drodze: studiowania zalecanej literatury przedmiotu, listy pytań kontrolnych, opcjonalnie: badań w terenie/zakładzie pracy/, opracowanie wyników, wyciągnięcie uogólnionych wniosków, wyodrębnienie metod działań naprawczych w zakresie działania służb BHP, wyrobienie krytycznej oceny własnych sądów.

Zasady i kryteria zaliczenia:

Student otrzymuje zaliczenie po spełnieniu następujących warunków:

- minimum 75% obecności na zajęciach i pozytywna ocena jego aktywności,
- otrzymanie pozytywnej oceny z opracowania i oraz przedstawienie opracowania/projektu/ na uzgodniony i wybrany temat w obrębie zagadnień organizacji i metod szkolenia BHP.

Treści programowe:

1. Podział i klasyfikacja czynników zagrożeń.
2. Podstawy prawne, ocena ryzyka zawodowego. Metodologia oceny ryzyka zawodowego.
3. Wymagania stawiane środkom bezpieczeństwa i ochrony indywidualnej i zbiorowej.
4. Ustalanie okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy.
5. Zadania, skład zespołów powypadkowych i metody ich działania.
6. Organizacja i realizacja szkolenia z zakresu BHP z wykorzystaniem nowoczesnych technik nauczania dorosłych.
7. Służba BHP w systemie doskonalenia i zarządzania BHP.
8. Metody propagowania i popularyzacji zagadnień związanych z bezpieczeństwem pracy i ergonomią.

Literatura podstawowa:

1. Norma PN-N-18001: 2004; Identyfikacja i ocena ryzyka zawodowego.
2. Obwieszczenie MGPIPS z 28.08.2003 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia MIPS z 26.09.1997 w sprawie ogólnych przepisów BHP(Dz. U.nr 169, poz.1650).
3. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 12 stycznia 2005 r. w sprawie sposobu dokonywania oceny ryzyka dla człowieka i środowiska stwarzanego przez substancje chemiczne(Dz.U nr 16, poz. 138).
4. Rozporządzenie MIPS z 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. nr 217, poz. 1833 wraz z późniejszymi zmianami).
5. Rozporządzenie MIPS z 28 maja 1996 r. w sprawie rodzajów prac, które powinny być wykonywane przez co najmniej dwie osoby (Dz. U. nr 62, poz. 228).
6. Rozporządzenie Rady Ministrów z 28 lipca 1998 r. w sprawie ustalania okoliczności i przyczyn wypadków przy pracy oraz sposobu ich dokumentowania a także zakresu

informacji zamieszczanych w rejestrze wypadków przy pracy (Dz. U. nr 115, poz. 744 z późniejszymi zmianami).

7. Rozporządzenie MGi P z 27 lipca 2004 r. w sprawie szczegółowych zasad szkolenia w dziedzinie BHP (Dz. U. nr 180, poz. 1860 z późniejszymi zmianami.).
8. Rozporządzenie Rady Ministrów z 2 września 1997 r. w sprawie służby bezpieczeństwa i higieny pracy (Dz. U. nr 109, poz. 704 z późniejszymi zmianami).

Literatura uzupełniająca:

1. Rączkowski B., *BHP w praktyce*. ODDK, Gdańsk 2007.
2. Czekanowicz S., *Jak uczyć BHP na stanowisku pracy*. CIOP, Warszawa 1995.
3. Leszczyński W., *Co „nowy” o BHP wiedzieć powinien?* CIOP, Warszawa 1990.
4. Rozporządzenie Rady Ministrów z 10 września 1996 r. w sprawie wykazu prac szczególnie uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet (Dz. U. nr 114, poz 545 z późniejszymi zmianami).
5. Rozporządzenie Rady Ministrów z 24 sierpnia 2004 r. w sprawie wykazu prac wzbronionych młodocianym i warunków ich zatrudniania przy niektórych z tych prac (Dz. U. nr 200, poz. 2047 z późniejszymi zmianami).

Efekty kształcenia:

W wyniku procesu dydaktycznego tej sekwencji student w samodzielny sposób będzie w stanie zbadać rzeczywisty stan BHP w przedsiębiorstwie /zakładzie/, opracuje wnioski i przestawi prognozę działań naprawczych.

Osoba(y) prowadząca(e):

Członek Stowarzyszenia Pracowników Bezpieczeństwa i Higieny Pracy
Pracownik Państwowej Inspekcji Pracy
Specjalista BHP